

Stora utskottets beslut om stora utskottets arbetsordning

Stora utskottet har den 4 juli 2014 med stöd av 7 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning (40/2000) godkänt följande arbetsordning:

1 KAP.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Behandlingen av ärenden i stora utskottet ska följa denna arbetsordning om inte något annat bestäms i Finlands grundlag eller riksdagens arbetsordning. Avvikelser från bestämmelserna i denna arbetsordning får ske, om utskottet enhälligt så beslutar.

2 §

Konstituering av utskottet och val

Utskottet konstituerar sig vid sitt första sammanträde under valperioden på det sätt som föreskrivs i 17 § i riksdagens arbetsordning. Utskottet väljer dock två vice ordförande: en förste och en andre vice ordförande. Utskottet beslutar om medlemmarnas placering i mötesrummet vid något av de närmast följande sammanträdena. Utskottets sekreterare och biträdande sekreterare förordnas på det sätt som föreskrivs i 73 § i riksdagens arbetsordning. Som biträdande sekreterare kan också fungera sekreteraren eller biträdande sekreteraren för det fackutskott inom vars behörighet det aktuella ärendet faller.

Val ska förrättas med slutna sedlar och med iakttagande av valstadgan för riksdagen. Vid val av organ ska utskottet följa bestämmelserna i valstadgan om proportionella val och fastställande av valresultatet. Övriga omröstningar sker på det sätt som denna arbetsordning föreskriver.

3 §

Närvarorätt och yttranderätt

En ersättare i utskottet och riksdagsledamoten från Ålands valkrets har rätt att vara närvarande och delta i diskussionen i EU-ärenden.

Bestämmelser om andra riksdagsledamöters rätt att närvara finns i 36 § i riksdagens arbetsordning.

4 §

Ersättares rätt att träda in

En ersättare som vill lägga fram ett förslag eller rösta i stället för en ordinarie medlem med förhinder ska inta den förhindrade medlemmens plats. En ersättare som företräder samma riksdagsgrupp träder i en förhindrad medlems ställe, eller om ingen ersättare som företräder samma riksdagsgrupp är närvarande, i första hand en ersättare som företräder samma koalition, regeringen eller oppositionen. Om flera ersättare som företräder samma riksdagsgrupp eller koalition är närvarande inträder den ersättare som har den högsta positionen i riksdagens beslut om att tillsätta utskottet. En ersättare som invalts genom ett kompletteringsval har samma position som den ledamot i vars ställe ersättaren valdes.

5 §

Delegationer

Utskottet ska inom sig tillsätta en arbetsdelegation med uppgift att lägga fram förslag för utskottet till allmän planering och styrning av utskottets arbete och bereda övriga frågor som utskottet uppdragit åt den.

Arbetsdelegationen består av ordföranden, vice ordförandena och så många andra medlemmar som utskottet bestämmer. Varje riksdagsgrupp som är representerad i utskottet ska dock ha minst en företrädare i delegationen. Arbetsdelegationen bestämmer vilka riksdagsledamöter som väljs att representera utskottet på dess resor och vid internationella konferenser och seminarier, om inte något annat följer av 6 § 1 mom. 11 punkten och 10 § i riksdagens arbetsordning eller utskottet beslutar något annat.

Utskottet kan tillsätta även andra permanenta eller tillfälliga delegationer. En delegation har till uppgift att bereda det ärende som utskottet uppdragit åt den och att vid behov för utskottet utarbeta ett förslag till betänkande eller utlåtande i ärendet. Utskottet beslutar om antalet medlemmar i en delegation och utser dess ordförande och medlemmar. Riksdagsledamöter som inte hör till utskottet kan inväljas i en delegation som extra medlemmar. Dessa får delta i delegationens sammanträden och diskussioner.

6 §

Utskottshandlingarnas offentlighet (1.3.2024)

I fråga om offentligheten för utskottets handlingar gäller 43 a § i riksdagens arbetsordning, om inte något annat följer av 2–4 mom.

Handlingarna i ett ärende som gäller Europeiska unionen blir offentliga när utskottet har fattat beslut om riksdagens ståndpunkt eller beslutat att inte vidta ytterligare åtgärder i ärendet. Handlingarna blir offentliga också när utskottet har antecknat att det fått utredning i ett EU-ärende. Handlingarna i ett subsidiaritetsärende blir offentliga när utskottet har beslutat att inte ta upp ärendet till behandling eller när det har godkänt ett betänkande i ärendet, men dock senast efter utgången av tidsfristen enligt artikel 6 i det till fördraget om Europeiska

unionen fogade protokoll (nr 2) om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

Om utskottet med stöd av 50 § 3 mom. i grundlagen beslutar att dess medlemmar på de grunder som nämns i 43 a § 2 mom. i riksdagens arbetsordning ska iaktta sekretess i ett ärende som gäller Europeiska unionen, ska också handlingarna i ärendet hållas hemliga. Handlingarna ska också hållas hemliga, om statsrådet har begärt sekretess i ärendet tills utskottet har fattat beslut om det.

Utskottets beslut om sekretess ska omedelbart upphävas när grunden för beslutet inte längre gäller. När utskottets beslut om sekretess grundar sig på en begäran av statsrådet anses det ha förfallit om statsrådet återtar sin begäran.

Bestämmelser om tystnadsplikt och förbud mot utnyttjande finns i 43 c § i riksdagens arbetsordning.

2 KAP.

Utskottets sammanträde och beslutsprocess

7 §

Sammankallande av utskottet

Ordföranden kallar utskottet till sammanträde. Kallelse till sammanträdet meddelas vid utskottets föregående sammanträde, på riksdagens datanät och på riksdagens anslagstavla. Kallelse till sammanträdet får också meddelas i plenum eller på något annat sätt som utskottet bestämmer.

8 §

Dagordning

Dagordningen för utskottets sammanträden ska innehålla en förteckning över de ärenden som ska behandlas. Ordföranden bestämmer vilka ärenden som förs upp på dagordningen och i vilken ordning.

Dagordningen offentliggörs på riksdagens datanät.

Ordföranden har rätt att föredra ett ärende med avvikelser från ordningen på dagordningen och

bestämma att ett ärende på dagordningen inte tas upp till behandling. Ordföranden får också bestämma att behandlingen av ett ärende avbryts.

Utskottet kan ta upp ett ärende som gäller Europeiska unionen även om det inte finns på dagordningen, om information som fått under sammanträdet gång särskilt motiverar det.

9 §

Namnupprop

Namnupprop ska verkställas i början av utskottssammanträdena.

En utskottsmedlem eller ersättare som infinner sig efter namnuppropet antecknas i protokollet som närvarande från och med den tidpunkt då han eller hon anmäler sig för sekreteraren. Om en medlem eller ersättare lämnar sammanträdet innan det är slut, ska han eller hon anmäla sig för sekreteraren.

10 §

Behandling av ärenden

Varje ärende tas upp till en (1) behandling i utskottet. Utskottet kan emellertid besluta att frågan om att godkänna ett betänkande eller utlåtande tas upp till en särskild avgörande behandling på det sätt som avses i 39 § 2 mom. i riksdagens arbetsordning.

11 §

Bordläggning och avbrytande av behandlingen

Ett ärende ska bordläggas en gång till ett senare utskottssammanträde på ett förslag som fått bifall. Därefter bordläggs ärendet bara om utskottet så beslutar.

Om ett förslag om att avbryta ärendets behandling har framställts och förslaget bifallits, ska följande inlägg gälla detta förslag, och beslut ska fattas om förslaget innan någon annan diskussion om själva ärendet tillåts.

12 §

Utskottets betänkanden och utlåtanden

Allmän debatt ska föras om betänkande- och utlåtandeärenden, och under debatten har

utskottets medlemmar tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet i dess helhet.

Efter den allmänna debatten ska ärendet tas upp till detaljerad behandling, då beslut fattas om innehållet i och motiveringen till utskottets beslut, ställningstagande eller förslag.

Bestämmelser om innehåll i och granskning av betänkanden och utlåtanden med eventuella reservationer respektive avvikande meningar finns i 42 § i riksdagens arbetsordning.

Bestämmelser om behandlingen av betänkanden i lagstiftningsärenden finns i 19 §. 13 §

Omröstningsordning

Efter att ha förklarat debatten avslutad redogör ordföranden för de framlagda förslagen.

Framförs en anmärkning mot redogörelsen och anses anmärkningen vara riktig, ska redogörelsen rättas. Om ordföranden anser att anmärkningen inte ger anledning att rätta redogörelsen, ska utskottet besluta om redogörelsen.

Efter redogörelsen lägger ordföranden fram ett förslag om ordningen för omröstning om förslagen.

Om någon framställer krav på att den föreslagna omröstningsordningen ska ändras, men ordföranden anser att kravet inte är motiverat, ska utskottet besluta om omröstningsordningen.

Sedan omröstningsordningen blivit godkänd lägger ordföranden fram ett omröstningsförslag i enlighet med det förfarande som föreskrivs för riksdagens plenum.

14 §

Omröstning

Omröstningar sker genom handuppräkning eller namnupprop. Vid omröstningen svarar utskottsmedlemmarna ja, nej eller blankt.

Om ordföranden anser att det behövs eller om någon medlem i utskottet kräver det ska omröstning genom namnupprop genomföras

oberoende av om en omröstning genom handuppräckning har genomförts eller inte.

Efter omröstningen konstaterar ordföranden omröstningsresultatet.

Vid omröstning genom namnupprop får en medlem inte rösta efter det att följande medlems namn har ropats upp.

Faller rösterna lika avgörs resultatet genom lottdragning.

3 KAP.

Ärenden som gäller Europeiska unionen

15 §

Behandling av U-ärenden

De förslag enligt 96 § i grundlagen (*U-ärende*) som talmannen remitterar till utskottet antecknas ha inkommit vid utskottets sammanträde. Utskottet får under behandlingen remittera ärendet till andra utskott för utlåtande, för eventuella åtgärder eller för kännedom.

Till grund för behandlingen av ett U-ärende ligger en skrivelse från statsrådet, ett utlåtande från ett fackutskottet och statsrådets ståndpunkt i saken. Om ärendet är brådskande får utskottet dock ta upp ett U-ärende till behandling även om fackutskottets utlåtande inte har inkommit.

U-ärendena ska debatteras. När debatten är avslutad föreslår ordföranden att utskottet ska godkänna ett uttalande i form av en kläm, om inte utskottet beslutar att lämna utlåtande i saken. Uttalandets innehåll bestäms av utskottet.

Utskottet kan godkänna ett uttalande när en medlem av statsrådet eller dennes företrädare är närvarande i utskottet. Uttalandet sänds till statsrådet för kännedom.

Utskottet kan vid behov ta upp ett U-ärende till ny behandling tills det blivit avgjort i Europeiska unionen, varvid behandlingen i utskottet förfaller.

16 §

Behandling av E-ärenden och hörande av medlemmar av statsrådet

När en skriftlig utredning från statsrådet enligt 97 § 1 mom. i grundlagen (*E-ärende*) väcks remitterar utskottet vanligen utredningen till det behöriga fackutskottet för eventuella åtgärder. Utskottet kan dock också be fackutskottet lämna utlåtande i saken.

Till grund för behandlingen av ett E-ärende ligger utredningen från statsrådet och, i förekommande fall, fackutskottets utlåtande. Om ärendet är brådskande får utskottet dock ta upp det till behandling även om ett begärt utlåtande från ett fackutskott inte har inkommit.

Med stöd av 97 § 1 mom. i grundlagen hör utskottet regelbundet medlemmar av statsrådet om aktuella frågor i Europeiska unionens råd inför och efter rådets sammanträden samt på det sätt som avses i 97 § 2 mom. i grundlagen statsministern om Europeiska rådets möte och om förberedelser för ändringar i Europeiska unionens grundfördrag.

Utredningar enligt 1 och 3 mom. ska debatteras, varefter utskottet antecknar att den fått utredningen, om det inte beslutar godkänna ett uttalande eller lämna statsrådet ett utlåtande i saken.

17 §

Behandling av subsidiaritetsärenden

Utkast till lagstiftningsakter som Europeiska unionens institutioner sänder till riksdagen (*subsidiaritetsärende*) antecknas ha inkommit av utskottets kansli, som ska meddela utskottets medlemmar och de behöriga fackutskotten att ärendet inkommit. Meddelandet ska innehålla en hänvisning till den elektroniska databas där dokumenten finns. Kansliet ska också informera Ålands lagting.

En utskottsmedlem och ett fackutskott får föreslå att stora utskottet ska ta upp ett ärende som avses i 1 mom. till behandling med avseende på subsidiaritetsprincipen enligt artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen.

Dessutom ska utskottet ta upp ärendet till behandling om Ålands lagting föreslår det.

Ett förslag om att ett ärende ska tas upp till behandling ska göras inom sex veckor från den dag då EU:s lagstiftningsförslag antecknades ha inkommit till riksdagen på finska och svenska, om inte utskottet av särskilda skäl bestämmer något annat. Ankomstdatum för förslaget registreras i en databas som sekretariatet svarar för.

Utskottet ska utarbeta ett betänkande för riksdagen om de subsidiaritetsärenden som det tagit upp till behandling. Utskottet ska i betänkandet lägga fram sitt förslag till riksdagens ståndpunkt om huruvida EU:s lagstiftningsförslag är förenligt med subsidiaritetsprincipen. Om utskottet anser att ett lagstiftningsförslag inte är förenligt med subsidiaritetsprincipen, ska betänkandet också innehålla ett förslag till riksdagens motiverade yttrande till EU:s institutioner. Ålands lagtings förslag om att ärendet ska tas upp till behandling ska ingå i betänkandet.

4 KAP.

Behandling av andra riksdagsärenden

18 §

Behandling av lagstiftningsärenden

Grunden för behandlingen av ett lagförslag som riksdagen i enlighet med 53 § 6 mom. i riksdagens arbetsordning under den allmänna debatten i den första behandlingen har remitterat till utskottet är ett betänkande från ett fackutskott. Utskottet behandlar inte åtgärdsmotioner som i betänkandet föreslås bli förkastade.

Grunden för behandlingen av ett lagförslag som riksdagen i enlighet med 53 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning vid den detaljerade behandlingen i den första behandlingen har remitterat till utskottet är riksdagens beslut i ärendet.

Om en utskottsdelegation emellertid har utarbetat ett förslag till betänkande läggs detta till grund för behandlingen.

Allmän debatt ska föras om lagstiftningsärenden och då har utskottets medlemmar tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet i dess helhet. Förslag om att remittera ärendet till en delegation, begära utlåtande av ett fackutskott eller höra sakkunniga ska göras under den allmänna debatten, om inte utskottet beslutar något annat.

Efter den allmänna debatten tas ärendet upp till detaljerad behandling, där beslut först fattas om utskottsförslagets innehåll och eventuella uttalanden och om eventuell motivering till betänkandet.

Om ett förslag att ärendet ska förkastas har framställts, ska frågan avgöras efter avslutad detaljerad behandling innan betänkandet motiveras.

19 §

Betänkanden i lagstiftningsärenden

I ett betänkande om ett lagförslag som riksdagen i enlighet med 53 § 6 mom. i riksdagens arbetsordning under den allmänna debatten i den första behandlingen har remitterat till utskottet ska utskottet i form av klämmor lägga fram ett förslag till lagförslagets innehåll och eventuella uttalanden, och det kan föreslå ändring av motiveringen till fackutskottets betänkande.

I ett betänkande om ett lagförslag som riksdagen i enlighet med 53 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning under den detaljerade behandlingen i den första behandlingen har remitterat till utskottet ska utskottet i form av klämmor antingen meddela att det omfattar riksdagens beslut eller föreslå att lagförslaget ändras eller förkastas.

Utskottet kan besluta att motivera ett betänkande i ett lagstiftningsärende. Om utskottet beslutat motivera ett betänkande får en medlem som bifallit ett förslag som avviker

från innehållet i betänkandet föga en reservation till betänkandet.

20 §

Behandling av övriga ärenden

När riksdagen remitterat en redogörelse eller ett meddelande från statsrådet eller ett annat ärende som denna arbetsordning inte föreskriver om till utskottet ligger ett förslag från en delegation eller ordföranden till grund

för behandlingen. På utskottets betänkande eller utlåtande tillämpas 12 §.

Detta beslut träder i kraft den 1 september 2014. Samtidigt upphävs den arbetsordningen för stora utskottet som godkändes den 10 mars 2000 jämte ändringar.